

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 16. decembrī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2020/0360(COD)**

**14088/20
ADD 4**

**ENER 499
TRANS 606
RELEX 1013
ECOFIN 1156
ENV 810
CODEC 1355
IA 115**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2020. gada 15. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN*

K-jas dok. Nr.: SWD(2020) 347 final

Temats: KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS
Pavaddokuments dokumentiem
[Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas energoinfrastruktūras vadlīnijām un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013]

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2020) 347 *final*.

Pielikumā: SWD(2020) 347 *final*

Briseļē, 15.12.2020.
SWD(2020) 347 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentiem

[Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas energoinfrastruktūras vadlīnijām un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013]

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Kopsavilkuma lapa
Ietekmes novērtējums attiecībā uz Eiropas energotīklu vadlīniju (<i>TEN-E</i> regulas) pārskatīšanu
A. Rīcības nepieciešamība
Problēmas būtība un nozīme ES mērogā
<p>Ar pašreizējo <i>TEN-E</i> regulu ir izveidota jauna pieeja pārrobežu infrastruktūras plānošanai, apvienojot ieinteresētās personas reģionālās sadarbības plānā, lai identificētu un palīdzētu īstenot kopīgu interešu projektus (KIP), kas sniedz vislielāko ieguldījumu iekšējā enerģijas tirgū, nodrošinot apgādes drošību un ilgtspēju. Tajā arī ir prasīts dalībvalstīm racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz KIP un ir paredzēti nosacījumi piekļuvei finansējumam no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI). Pašreizējās <i>TEN-E</i> regulas izvērtējums ir parādījis, ka, lai gan šīs pašreizējās regulas mērķi joprojām lielā mērā ir spēkā, tajos vairāk uzmanības ir jāpievērš 2020./2030. gadam nospraustajiem mērķrādītājiem nolūkā atspoguļot jauno politisko kontekstu un mērķi līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti, kas noteikta Eiropas zaļajā kursā. Līdztekus jaunajam politiskajam kontekstam un mērķiem arī tehnoloģiju attīstība pēdējos desmit gados ir bijusi strauja.</p> <p>Ir identificētas šādas divas būtiskākās problēmas: 1) pārrobežu infrastruktūras attīstības veids un apjoms nav pilnībā saskaņoti ar ES enerģētikas rīcībspolitikas mērķiem, jo īpaši ar Eiropas zaļo kursu un klimatneitralitātes mērķi, un 2) kavējumi projektu īstenošanā. Paaugstinātais klimata mērķrādītājs 2030. gadam, kā arī Eiropas zaļajā kursā un redzējumā “Tīru planētu — visiem!” noteiktais klimatneitralitātes mērķis prasa Eiropas energosistēmas pamatīgu pārkārtošanu gan piedāvājuma, gan pieprasījuma ziņā. Tas nozīmē, ka ir jāizveido infrastruktūra, kas atbalstītu šo Eiropas enerģētikas pārkārtošanu, tostarp strauju elektrifikāciju, divkāršojot saražotās atjaunīgas elektroenerģijas īpatsvaru, atjaunīgu gāzu un mazoglekļa gāzu apjoma krasu kāpumu, energosistēmu integrāciju, kā arī inovatīvu risinājumu plašāku izmantošanu. Ne visas infrastruktūras kategorijas, kurām ir būtiska nozīme enerģētikas pārkārtošanā (piem., ūdeņraža joma), pašlaik ir tiesīgas kļūt par KIP, un daļa no tām pietiekamā mērā neatspoguļo tehnoloģiju attīstību (piem., viedtīkli). Kavēšanās, īstenojot prioritāros projektus, kas ir identificēti kā tādi, kuri ir nepieciešami ES klimata un enerģētikas rīcībspolitikas mērķu sasniegšanai, apdraudētu energosistēmā vajadzīgo pārmaiņu paātrinātu īstenošanu. Svarīgi infrastruktūras projekti joprojām tiek īstenoti pārāk gausi. 2020. gadā no visiem KIP, kurus īsteno elektroenerģētikas jomā, 27 % gadījumu nodošana ekspluatācijā kavējās vidēji par 17 mēnešiem salīdzinājumā ar sākotnēji plānoto termiņu.</p>
Sasniedzamie mērķi
<p>Vispārīgais mērķis ir veicināt atbilstošas energoinfrastruktūras savlaicīgu attīstību visā Eiropas Savienībā (ES) un tās kaimiņreģionos nolūkā sasniegt Eiropas zaļajā kursā noteiktos ES mērķus enerģētikas jomā un klimata mērķus, jo īpaši 2030.–2050. gadam paredzētos mērķus, tostarp klimatneitralitātes mērķi, kā arī tirgus integrāciju, konkurētspēju un energoapgādes drošību, radot patērētājiem un uzņēmumiem pēc iespējas mazāk izmaksu. Konkrētie mērķi ir šādi: 1) radīt iespēju identificēt enerģētikas pārkārtošanas īstenošanai un klimata mērķrādītāju sasniegšanai nepieciešamos pārrobežu projektus un investīcijas visā ES un sadarbībā ar ES kaimiņvalstīm, 2) uzlabot infrastruktūras plānošanu ar mērķi veicināt energosistēmu integrāciju un atkrastes energotīklus, 3) saīsināt atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz KIP nolūkā novērst tādu projektu kavēšanos, kuri veicina enerģētikas pārkārtošanu, un 4) nodrošināt izmaksu sadales instrumentu un regulatīvo stimulu pienācīgu izmantošanu.</p>
ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)

Lai attīstītu pārrobežu energoinfrastruktūru, ir vajadzīgs ES līmeņa satvars sadarbībai starp dalībvalstīm. Ar atsevišķu dalībvalstu noteikumiem un pasākumiem vien nepietiek, lai īstenotu šos infrastruktūras projektus. No ekonomikas viedokļa energotīklu attīstību vislabāk var nodrošināt, plānojot tos Eiropas perspektīvā un ietverot gan ES, gan dalībvalstu veiktus pasākumus, vienlaikus ņemot vērā pušu attiecīgās kompetences. Pašreizējās *TEN-E* regulas izvērtējums ir apliecinājis, ka *TEN-E* ir neapšaubāmi devusi pievienoto vērtību salīdzinājumā ar to, ko varētu sasniegt tikai atsevišķu valstu vai reģionu mērogā.

B. Risinājumi

Dažādi varianti, kā sasniegt izvirzītos mērķus. Vēlamais variants (ja ir). Iemesli (ja nav)

Tika apsvērti dažādi rīcībpolitikas varianti attiecībā uz šādiem jautājumiem:

A) DARBĪBAS JOMA

- viedie elektrotīkli un elektroenerģijas akumulēšana
- gāzes infrastruktūra, ūdeņraža piegādes tīkli un elektrogāzes tehnoloģija
- projekti ar trešām valstīm (savstarpēju interešu projekti)

B) PĀRVALDĪBA / INFRASTRUKTŪRAS PLĀNOŠANA

- atjaunīgās enerģijas atkrastes energotīkli
- starpnozaru infrastruktūras plānošana

C) ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANA

- atļauju piešķiršanas procedūru izpildes paātrināšana
- vienas pieturas aģentūra atkrastes energotīklu attīstībai

D) REGULATĪVAIS REŽĪMS

- investīciju izmaksu pilnīga iekļaušana

Variantu salīdzinājums liecina, ka, lai sasniegtu identificētos mērķus, nepietiek ar kādu vienu atsevišķu variantu. Vēlamo rīcībpolitikas variantu kopuma īstenošana, šķiet, ir vispiemērotākais veids, kā sasniegt mērķus samērīgā veidā, kā sīki aprakstīts ietekmes novērtējuma ziņojumā.

Ieinteresēto personu viedokļi. Atbalsts konkrētiem variantiem

Attiecībā uz pašreizējā regulējuma darbības jomu daudzas ieinteresētās personas norādīja, ka ir jāatjaunina viedie elektrotīkli. Lai gan vairākas ieinteresēto personu grupas, kas pārstāv galvenokārt pārvades sistēmas operatorus (PSO) un nozares apvienības, uzskatīja, ka ir svarīgi iekļaut jaunas gāzes infrastruktūras, atbalsts tam nebija vienbalsīgs, jo īpaši no NVO, kas darbojas vides jomā. Attiecībā uz pārvaldību un infrastruktūras plānošanu ieinteresētās personas nepauda konkrētus viedokļus par atkrastes infrastruktūras turpmāko plānošanas režīmu, vienlaikus atbalstot infrastruktūras plānošanas pienākumu pielāgošanu un ilgtspējas novērtējumu pastiprināšanu. Attiecībā uz atļauju piešķiršanu ieinteresētās personas norādīja uz grūtībām, ko rada ilgā un sarežģītā kārtība, kādā piešķir atļaujas atkrastes projektiem, kas pakļauti vairāku valstu jurisdikcijai, un aicināja vienkāršot atļauju piešķiršanas kārtību.

C. Vēlamā varianta ietekme

Vēlamā varianta (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno variantu) nodrošinātie ieguvumi

Ietekmes novērtējums lielā mērā balstās uz kvalitatīvu pieeju. Nebija iespējams kvantitatīvi novērtēt visu variantu ietekmi, jo trūka datu par konkrētiem projektiem, jo īpaši attiecībā uz jaunām infrastruktūras kategorijām. Turklāt ar ierosinātajām izmaiņām galvenokārt ir paredzēts pakāpeniski uzlabot pašreizējo satvaru, kura darbība ir uzskatāma par samērā veiksmīgu.

Instrumenta darbības jomas pielāgošana, nodrošinot infrastruktūras kategoriju atbilstību klimatneitralitātes mērķim, samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas; to veicina arī optimāla un efektīva integrēta infrastruktūras plānošana, kas arī mazina iespējamo ietekmi uz vidi. Atļauju piešķiršanas kārtības paātrināšana ļaus arī drīzāk īstenot svarīgākos projektus, tādējādi radot ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā.

Vēlamā varianta (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno variantu) izmaksas

Ar *TEN-E* regulu izveido Eiropas energoinfrastruktūru veicinošu satvaru, paredzot kārtību, kādā izraugās kopīgu interešu projektus, kuru īstenošanu pēc tam var atvieglot paredzētie noteikumi. Līdz ar to *TEN-E* regula neuzliek ekonomikas dalībniekiem pienākumus un nerada izmaksas, bet gan nosaka prasības KIP virzītājiem, galvenokārt pārvades sistēmas operatoriem un sadales sistēmas operatoriem, kuri nolēmj pieteikties KIP statusa iegūšanai un uz kuriem pēc tam attiecas konkrēti pienākumi, galvenokārt uzraudzības un ziņošanas pienākumi. Turklāt *TEN-E* regulā ir noteikti kompetento valsts iestāžu un regulatīvo iestāžu pienākumi saistībā ar atļauju piešķiršanu, regulatīviem stimuliem un sabiedrības iesaistīšanu, kā arī tīkla operatoru pienākumi saistībā ar tīkla ilgtermiņa plānošanu. Patērētājus tas galvenokārt ietekmē ar tādu tīkla tarifu starpniecību, kas paredzēti investīciju finansēšanai regulatīvajā aktīvu bāzē (RAB). *TEN-E* instrumenta mērķtiecīga izmantošana kopā ar selektīvu atbalstu, ko sniedz Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, var palīdzēt mazināt šīs izmaksas patērētājiem, vienlaikus minimizējot balasta aktīvu risku.

Ietekme uz MVU un konkurētspēju

Nav konstatēts, ka vadlīniju pārskatīšana varētu tieši ietekmēt MVU saistībā ar atbilstības nodrošināšanu vai administratīvajām izmaksām. MVU varētu gūt labumu no konkurētspējas palielināšanās tehnoloģiju jomās, kuras iekļautas paredzētajā *TEN-E* satvarā vai kuras tas nostiprinās (piem., atkrastes atjaunīgās enerģijas nozare, digitālie pakalpojumi, ūdeņraža tehnoloģijas).

Vai būs vērojama nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldes iestādēm?

Labāka koordinācija un esošo struktūru pilnveidošana dalībvalstu kompetentajās iestādēs, kas atbild par KIP atlasīšanu un īstenošanu, nodrošinās efektivitātes pieaugumu.

Cita nozīmīga ietekme

Atbilstības nodrošināšanas izmaksas samazināsies tādu ierosināto Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) pasākumu īstenošanas rezultātā kā, piemēram, ziņošanas pienākumu racionalizācija, efektīvāka uzraudzība un atteikšanās no prasības par iepriekšēju apspriešanos gadījumos, ja uz projektu jau attiecas valstu regulējums saskaņā ar standartiem, kas ir tādi paši kā *TEN-E* regulā paredzētie vai augstāki.

Proporcionalitāte

Vēlamo rīcībpolitikas variantu kopums tiek uzskatīts par samērīgu.

D. Turpmākā rīcība

Rīcībpolitikas pārskatīšanas termiņš

Jaunā tiesību akta iedarbīguma pārskatīšana varētu notikt 2026. gadā, kad būtu beidzies otrais KIP atlasē

process jaunajā satvarā.